U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **T. Y.,** zast. JUDr. Annou Doležalovou, advokátkou, se sídlem Jablonského 7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 2013, č. j. 22 Az 8/2013 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Anně Doležalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 6.800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 3. 2013, č. j. OAM-59/ZA-ZA06-ZA04-2013, zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 7. 2013, č. j. 22 Az 8/2013 - 30, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl, neboť se ztotožnil s jeho právním posouzením věci. Soud neshledal pochybení ani v aplikaci správního uvážení ohledně posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu a v neudělení doplňkové ochrany žalobci neshledal porušení zásady *non-refoulement*.

Ve včasné a ustanovenou zástupkyní ve lhůtě doplněné kasační stížnosti namítl žalobce (dále jen „stěžovatel“) pochybení žalovaného ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel uvedl, že žalovaný ani soud se nezabývali

jeho obavami z vyhrožování ze strany bratra a švagra, kteří mohli být původci vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalovaný si neopatřil ani relevantní informace o možnosti ochrany před nezákonným jednáním soukromých osob na Ukrajině. Stěžovatel namítl, že v zemi původu nemá zázemí, zatímco v České republice žije s družkou, státní občankou Ukrajiny, která zde pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. Jeho vycestování by navíc bylo v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochranně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva"). Stěžovatel dále uvedl, že v letech 2008 a 2013 mu bylo uloženo vyhoštění z České republiky na dobu pěti let, a proto nemůže k návratu využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"). Žalovaný navíc dostatečně nezkoumal, zda je reálné, aby mohli partneři realizovat svůj rodinný život na Ukrajině, a zda lze po stěžovatelově družce spravedlivě požadovat návrat na Ukrajinu; stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, sp. zn. 5 Azs 7/2012. Stěžovatel označil napadený rozsudek za nepřezkoumatelný v části, v níž soud neshledal důvodnou argumentaci ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 7. 2013, č. j. 22 Az 8/2013 - 30, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti nebylo požadováno.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.") dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele", který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto judikátu *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů."*

Hlavní kasační námitka směřuje proti závěrům žalovaného ohledně posouzení žádosti stěžovatele z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatel zejména namítl, že by jeho vycestování znamenalo nepřiměřený zásah do jeho práva na osobní a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy.

Nejvyšší správní soud se otázkou možného porušení čl. 8 Úmluvy v případě vycestování žadatele o mezinárodní ochranu již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, dostupném na www.nssoud.cz, uvedl, že je třeba *„rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o*

pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince. Samotná nutnost vycestovaní cizince do země původu při neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany a za situace, kdy cizinci nesvědčí žádný jiný důvod k zákonnému pobytu na území ČR, totiž tomuto cizinci neznemožňuje, aby si po návratu do země původu nepožádal o některou z možných forem povolení k pobytu na území ČR dle zákona o pobytu cizinců.“. Jak dále Nejvyšší správní soud uvedl, „*obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR*“.

Nejvyšší správní soud se v uvedeném rozsudku dále vyjádřil v tom smyslu, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi; k tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, dostupný na www.nssoud.cz. Při stanovení rozsahu povinností státu je však nutno zvážit okolnosti konkrétní věci a posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky. V daném případě žalovaný uvedl, že se čl. 8 Úmluvy vztahuje pouze na skutečné rodinné vazby, tj. manželství, a to jednak zákonné, jednak nefiktivní, uvedl, že podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva by se muselo jednat o dlouholeté manželství či dokonce rodinu s dětmi a současně by musela být dána nemožnost integrace celé rodiny v zemi původu. Takové závažné okolnosti však žalovaný v případě stěžovatele neshledal, proto v odůvodnění rozhodnutí dospěl k závěru, že stěžovatel i jeho družka mohou svůj soukromý život realizovat na Ukrajině, která je pro oba domovskou zemí. Nemožnost využít pro legalizaci pobytu v České republice institutů zákona o pobytu cizinců si ostatně stěžovatel zavinil sám svým předchozím opakovaným nelegálním pobytem, jenž byl příčinou dvou uložených vyhoštění z České republiky. Poukaz stěžovatele na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 - 28, publikovaný pod č. 2836/2013 Sb. NSS, není případný, neboť uvedené rozhodnutí řešilo případ stěžovatelky ve zcela odlišné rodinné situaci.

Nejvyšší správní soud rovněž poukazuje na to, že stěžovatelovy obavy v zemi původu se vztahují výhradně vůči jednání soukromých osob, k čemuž se rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu již obsáhle vyjádřila. Odkázat lze např. na rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003 - 36, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49, či ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, www.nssoud.cz, které konstatovaly, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, pokud problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Nejvyšší správní soud rovněž odkazuje např. na svůj rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, dostupný též na

www.nsssoud.cz, podle něhož *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“*

Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že žalovaný nezkoumal jeho možnost obrátit se v zemi původu na státní orgány se žádostí o pomoc, je zapotřebí poukázat na to, že stěžovatel neuvedl v řízení o udělení mezinárodní ochrany žádné azylově relevantní důvody, a proto žalovaný jeho žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou, aniž by se přitom musel detailně zabývat situací v zemi jeho původu. Při posouzení žádosti stěžovatele z hlediska podmínek pro udělení doplňkové ochrany se žalovaný situací na Ukrajině zabýval a opatřil si příslušné informace, dospěl při tom k závěru, že stěžovateli v případě návratu do země původu vážná újma nehrozí. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na svůj rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož *„[p]ro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu, kam má být žadatel navrácen, dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 směrnice Rady 2004/83/ES, podle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup“*.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani tvrzenou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu v části týkající se neudělení doplňkové ochrany stěžovateli. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného a jeho odůvodnění, byť stručně formulované, lze považovat v dané věci za dostačující. Krajský soud se rovněž vypořádal s námitkou stěžovatele týkající se údajného porušení zásady *non-refoulement* a neponechal nevypořádanou ani žádnou jinou žalobní námitku stěžovatele; jeho rozsudek tedy nebylo možné označit za nepřezkoumatelný.

S ohledem na všechna výše uvedená rozhodnutí dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud správně posoudil rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovateli jako zákonu odpovídající. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 120 a § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byla pro toto řízení před soudem ustanovena soudem zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst.

8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokátky byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, a to za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a v doplnění kasační stížnosti ze dne 9. 10. 2013, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2 x 3.100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 6.800 Kč. Ustanovené advokátce se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6.800 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu